

מאגר מידע קליני לקידום רפואת הצמחים בישראל

אורי גידור

BSc. Cl. H., LLB

כנס "צומחים קדימה"

ברא צמחים 2016

מאגר מידע קליני

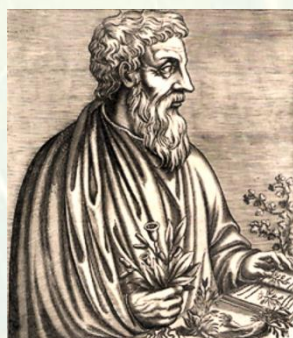

לקוח מוויקיפדיה

- רפואת הצמחים המסורתית צמחה מתוך ההתנסות הקלינית.

- היסטורית, התפתחה גישה של איסוף ותיעוד קליני שהצטבר מתוך הניסיון (כתבי הרמב"ם, Culpeper).

- גם כיום, למידע קליני שמיוצר בקנה מידה גדול במהלך הפרקטיקה היומיומית יש ערך גבוה מאוד.

לקוח מוויקיפדיה

- לכול מטפל יש גישות אבחנתיות וטיפוליות אישיות. התאמת צמחים על בסיס הסימפטומים המסוימים האופייניים לכל מטופל מהווה אחד מהאלמנטים הבסיסיים של מתן מרשמים אישיים.

מהו מאגר מידע קליני?

הרעיון: מטפלים מלמדים מטפלים

מערכת לאיסוף ולשיתוף מידע קליני לשימוש בקרב אנשי מקצוע

- עושר של פרוטוקולים טיפוליים מפורטים
- זוויות טיפוליות שונות ומגוונות
- מאגר דינאמי שמתעדכן על בסיס קבוע

החדשנות: למידה מיתוך ניסיון קליני מעשי

מהו מאגר מידע קליני?

העיקרון: פשטות!

- טופסי שיתוף מידע בפורמט אחיד
- אופציות חיפוש פשוטות של תיאורי מקרה קליניים
- מחולק לקטגוריות מובנות עם עיקרי המידע

הפוטנציאל? גדול וחשוב - ותלוי בכם....

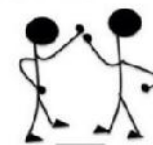

מטרות הפרויקט

- יצירת מאגר מידע שמבוסס על מודלים מקבילים ברפואה
- מענה על צורך קליני מובהק בתחום הטיפול בצמחי מרפא
- שיתוף ידע, תמיכה, הדרכה וליווי - באופן מקיף שמאפשר למידה של ממש

Tell me and I forget. Teach me
and I remember. Involve me
and I learn.

- Benjamin Franklin

הבעלות והאחריות על המידע והתכנים המופיעים במצגת שייכים לכותב בלבד ואין חברת ברא צמחים אחראית למהימנותם או לדיוקם של תכנים אילו, והם אינם מהווים ייעוץ מקצועי או התוויה רפואית

תהיה לי פֶּרָא

מטרות הפרויקט

- מניעת טיפול "עודף", גישה של ניסוי ותעייה ובזבוז זמן ומשאבים
- התוצאה – מערכת פשוטה, מובנית, ללמידה מהניסיון הקליני של מטפלים, שמקדמת את איכות ובטיחות הטיפול בצמחי מרפא – ברמה ארצית.

איך עובדת מערכת המידע?

- מערכת מובנית בתוך אתר ברא החדש
- בסביבת העבודה של המטפלים
- נדרש רישום מקדים
- טופסי שיתוף המידע כפופים לבדיקה מקדימה:
אישור פרסום או החזרה להשלמות נדרשות
- 2 אפשרויות לשיתוף מידע:
 - תיאור מקרה שהסתיים: כלל פגישות המעקב ומרשמי ההמשך
 - תיאור מקרה פעיל: עדכון השתלשלות הטיפול לאורך זמן

תחום עיסוק*

פרטי המטפל*

1. פרטי המטופל

גיל*

חיסיון
רפואי

מין*

▼ זכר

תחום עיסוק*

מצב משפחתי*

2. תיאור הבעיה העיקרית

?

↶

↷

↺

↻

Ω

✂

📄

▼

A

≡

u

פסקה רגילה

גדלי פונטים

גופן

•

התחלה:

•

מגמה: (יש לפרט כשרלוונטי: הרעה, הטבה, סטטי)

•

גורמים מקלים:

•

גורמים מחמירים:

•

טיפול, תרופות ותוספים:

•

אבחונים רפואיים

•

בדיקות:

strong « span « li « ul

העלאת תמונה

בחר קובץ

לא נבחר קובץ

הבעלות והאחריות על המידע והתכנים המופיעים במצגת שייכים לכותב בלבד ואין חברת ברא צמחים אחראית
למהימנותם או לדיוקם של תכנים אילו, והם אינם מהווים ייעוץ מקצועי או התוויה רפואית

תהיה לי ברא

ברא
צמחים

תיאור מקרה יתר לחץ דם

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

גיל: 42

מצב משפחתי: נשוי בשנית + 2 ילדים

תחום עיסוק: תפקיד ניהולי

תיאור הבעיה העיקרית

- **התחלה:** גיל 30 – עלייה משמעותית בלחץ הדם. במקביל- חרדות על רקע לחצים בעבודה, שהתגברו כשקיבל משרה ניהולית בכירה. הרבה מאוד סטרס סביב זה. לפני שנה בת הזוג חלתה בסרטן והחרדות התגברו. סביב גילוי המחלה היה התקף חרדה של ממש: דופק מהיר יובש בפה, תחושת חרדה גדולה. מאז – החלו גם כאבי ראש כרוניים, בפרט לאחר מאמץ גופני (כעת יש שיפור- וכאבי הראש מופיעים לאחר פעילות גופנית מידי פעם). קיבל סימבלטה (דלוקסטין) ממשפחת ה-SNRI לחצי שנה. כעת בגמילה שמלווה בתופעות לוואי כגון כאבי ראש, סחרחורות קלות, מעט כאבי בטן.
- **גורמים מקלים:** אין/לא ידוע
- **גורמים מחמירים:** סטרס/חרדה – מרכיב מאוד דומיננטי בעליית לחץ הדם. בעת מתח יכול להגיע ל 160/110
- **טיפולים, תרופות ותוספים:** קרדילוק 2.50 מ"ג (מינון גבוה יותר גורם לבעיה בתפקוד מיני), אמלודיפין: 5 מ"ג, חיסון לשפעת-שנתי, תוסף B12 – כדורי מציצה 240 (B12), מיץ נבט חיטה – לא מסודר
- **אבחונים רפואיים:** יתר לחץ דם, חרדה
- **בדיקות:** MRI ראש (ע"ר כאבי ראש) – תקין

תיאור בעיות המשנה:

מתח וחרדה- כמפורט למעלה. כטיפול – "לחוץ וחרדתי" שנוטה להתקפי חרדה

בעיות בתפקוד המיני על רקע נטילת תרופות לאיזון לחץ הדם

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

היסטוריה רפואית רלוונטית:

אשפוזים וניתוחים – לא

תאונות או מחלות קשות בעבר – לא

לפני כעשר שנים בעת שגר בחו"ל התגלו נוגדנים לשחפת – קיבל טיפול תרופתי

בעבר – סינוסיטיס כרוני – טופל בפרוצדורת FESS (שטיפת סינוסים)

אורח חיים:

- עישון – הפסיק לעשן לפני לפני שנתיים. עישן קופסא ביום
- ספורט ופעילות גופנית – חדר כושר 3 פעמים בשבוע
- מקום עבודה + שביעות רצון: באופן כללי מרוצה, אך סביבת העבודה מייצרת הרבה מתח (משרה ניהולית)
- נושאים משפחתיים וחברתיים: בזוגיות טובה מאוד. בת הזוג חלתה בסרטן לאחרונה ויש הרבה חרדות על רקע חוסר הוודאות לגבי סיכויי ההחלמה.

משפחה – מצב רפואי:

- הורים: אב נפטר עקב אירוע מוחי, אם סובלת מדיסליפידמיה
- ילדים: בן ובת – בריאים

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

תזונה:

נמנע ממוצרי חלב (כאבי בטן וגזים). חלב ניגר מריץ לשירותים

קפה שחור/אספרסו – 4 כוסות ביום

לא שותה אלכוהול

בוקר: קפה + כפית סוכר, בננה או שלא אוכל בכלל

צהריים: אורז לבן וירקות: סלט גדול, לפעמים פרי

ערב: פסטה, חביתה, ירקות

סופ"ש – מנת בשר

נשנושים: כל ערב חבילת ארטיק קרח/בייגלה

שתייה: מים/סודה

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

מצב גופני כללי:

- **משקל:** רזה-ממוצע
- **הפרעות עיכול:** מאז ומתמיד רגישה. היה הליקובקטר לפני 5 שנים, קיבל טיפול משולש ל 5 ימים. בדיקה תקינה לאחר הטיפול. לעיתים יש צרבות ללא כאבים באזור הקיבה. עד לפני חודש גזים ונפיחות בטנית עקב אכילה מרובה (מנצ'ס ע"ר הפסקת עישון).
- **יציאות:** 1-3 פעמים ביום, נטייה למרקם רך.
- **מערכת חיסון (מחלות מרובות וכד.)** – מקבל חיסון לשפעת. לא חולה הרבה.
- **הפרעות בשתן** – אין
- **כאבים כרוניים בגוף** – גב תחתון ואזור השכמות – דיקור עוזר.
- **שינה:** בסה"כ בסדר גמור, לאחרונה מתעורר מוקדם מהרגיל
- **אנרגיה כללית:** רמות אנרגיה טובות
- **ריכוז וזיכרון:** תקין
- **מצב רוח:** "בסדר, משתדל להדחיק, ולתפקד כרגיל"
- **בעיות בעור:** אין
- **נשים:** סדירות הווסת או הפרעות גניקולוגיות משמעותיות: ל"ר
- **תוצאות בדיקות דם ואבחונים אם יש:**

גלוקוז-תקין, Hb-14.9, TSH-2.66, TG-218

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

בדיקות קליניות במהלך האבחון:

- לחץ דם: 130/90
- בדיקות פיזיקליות: לא נערכו
- דופק: 60
- לשון:

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

סיכום קצר של המקרה:

בן 42 סובל מיתר לחץ דם מגיל 30 – קיים אלמנט רגשי וכתגובה למתח.

מטופל תרופתית – מאוזן יחסית.

טיפול לחץ וחרדתי – לאחרונה החמרה על רקע מחלת בת הזוג. בעבר התקפי חרדה. לעיתים כאבי ראש בעיקר לאחר פ"ג.

מעוניין בטיפול צמחי חלופי לתרופות שגורמות לבעיות בתפקוד המיני

תכנית טיפולית

המטופל ביקש להתמקד באיזון לחץ הדם

דגשים טיפוליים: תמיכה במערכת העצבים והרגעה, תמיכה במערכת הלב וכלי הדם ותמיכה אדפטוגנית

קטגוריות פעילות: מאזני לחץ דם, אדפטוגנים, טוניק למערכת עצבים, מרגיעים

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

פירוט מרשמים צמחיים

TR:

Leonurus heterophyllus folia: 25%

Crataegus pinnatifida fructus: 25%

Cimicifuga actea racemose radix: 20%

Valeriana edulis radix: 15%

Withania somnifera radix FE: 15%

סה"כ: 100%

אופן השימוש: 7.5 מ"ל בחצי כוס מים 3 פעמים ביום לאחר ארוחות

TR:

Valeriana edulis Radix: 100%

אופן השימוש: 3-5 מ"ל במעט מים, לפי הצורך

הבעלות והאחריות על המידע והתכנים המופיעים במצגת שייכים לכותב בלבד ואין חברת ברא צמחים אחראית למהימנותם או לדיוקם של תכנים אילו, והם אינם מהווים ייעוץ מקצועי או התוויה רפואית

תהיה לי פּוֹרָא

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

המלצות תזונתיות ואורח חיים

מזון מלא ולא מעובד והפחתה בסוכרים

הוספת חלבון ממקורות איכותיים לתזונה, כולל תוסף ספירולינה

שייקים על בסיס פירות ועלים ירוקים – דגש על נוגדי חמצון

ניתן תפריט מפורט עם אופציות בריאות לכל ארוחה + מתכונים

הבעלות והאחריות על המידע והתכנים המופיעים במצגת שייכים לכותב בלבד ואין חברת ברא צמחים אחראית למהימנותם או לדיוקם של תכנים אילו, והם אינם מהווים ייעוץ מקצועי או התוויה רפואית

תהיה לי פֶּרָא

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

פירוט המעקב הטיפולי

פגישה שנייה – לאחר 30 יום:

במהלך החודש לחץ הדם התייצב (130/80). המטופל הרגיש טוב יותר מבחינת רמות הסטרס, תחושה של "הורדת הילוך" ופחות עומס רגשי. לא היו התקפי חרדה.

טיפול בולריאן – לקח כ- 2 מ"ל פעמיים ביום

המלצה טיפולית: בשיתוף עם רופא המשפחה לנסות להוריד את אחת התרופות.

פגישה שלישית – לאחר 30 יום:

בשיתוף פעולה עם רופא המשפחה הורד האמלודיפין ולחץ הדם נשאר מאוזן לאורך כל החודש (סביב ה- 130/80).

המלצה טיפולית: מרשם חוזר למשך חודשיים נוספים

לאחר 4 חודשי טיפול:

בהתייעצות עם רופא המשפחה הורד הקרדילוק ולחץ הדם נשאר מאוזן.

במקביל – המטופל דיווח על תחושת רגיעה והקלה בתחושת המתת. לא היו התקפי חרדה. שיפור בכאבי הראש.

תיאור מקרה – יתר לחץ דם

פירוט מרשמי המשך:

TR:

Leonurus heterophyllus folia: 25%

Crataegus pinnatifida fructus: 25%

Cimicifuga actea racemose radix: 20%

Valeriana edulis radix FE: 15%

Withania somnifera radix FE: 15%

סה"כ: 100%

אופן השימוש: 7.5 מ"ל בחצי כוס מים 3 פעמים ביום לאחר ארוחות

TR:

Valeriana edulis Radix: 100%

אופן השימוש: 3-5 מ"ל במעט מים, לפי הצורך

מערכת גוף*

שונות
מערכת העור
מערכת העצבים
מערכת השלד והשרירים
מערכת השתן
מערכת מטבולית-אנדוקרינית
מערכת עיכול
מערכת קרדיווסקולרית
שונות

לחץ דם נמוך
טכיקרדיה
פרפור פרוזדורים
פלפיטציות
לחץ דם גבוה

חיפוש מידע

חיפוש באתר

מערכות גוף

- (1) היריון לידה והנקה
- (1) מערכת גינקולוגית
- (1) מערכת החיסון
- (1) מערכת המין הגברית
- (1) מערכת הנשימה
- (1) מערכת העור
- (1) מערכת העצבים
- (1) מערכת השלד והשרירים
- (1) מערכת השתן
- (1) מערכת מטבולית-אנדוקרינית
- (1) מערכת עיכול
- (5) מערכת קרדיווסקולרית
- (1) שונות

ומה בהמשך?

- 1 דרך פשוטה ויעילה להעביר ידע קליני
- 2 כלי לקידום למידה מבוססת פרקטיקה
- 3 שיתופי פעולה עם מטפלים בחו"ל
- 4 בסיס נתונים למחקר עתידי

מאגר מידע ככלי מחקרי תקף

EVIDENCE-BASED COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE

Yu-Bing Li *et al* (2015) Detection of Herb-Symptom Associations from Traditional Chinese Medicine Clinical Data

רקע

- ניתוח מידע קליני שנאסף ממטפלים מהווה גישה חשובה ברפואה הסינית המסורתית.
- בחירת צמחים בהתאמה לסימפטומים הייחודיים של כל מטופל הוא אלמנט בסיסי במרשמים אישיים.
- זיהוי קורלציות נפוצות ויעילות בין צמחים-סימפטומים, יכול לעודד פיתוח של פורמולציות חדשניות, וזיהוי של כלים טיפוליים אפקטיביים על בסיס אמפירי.

מאגר מידע ככלי מחקרי תקף

שאלת המחקר:

האם, מתוך מאגר הנתונים הקליני של הפרוטוקולים הטיפוליים, יש קורלציה בין צמחי מרפא לסימפטומים ספציפיים?

תוצאות המחקר:

קיימת קורלציה ברורה בין בחירת הצמחים לבין סימפטומים ספציפיים, שמצביעה על עיקרון קליני שמרבית הקלינאים הסיניים הולכים לפיו.

מסקנת המחקר:

לסימפטומים הספציפיים של כל מטופל יש משקל רב בהרכבת מרשם צמחי ובחירת הצמחים. הקורלציה בין צמחים לסימפטומים מצביעה על כך שלכל צמח יש "פנוטיפ קליני"

חשוב לזכור

לכל מקרה חשיבות קלינית

חשוב לכלול

מקרים בעלי מסר טיפולי לקהל מטפלים רחב

חשוב לשמור

על תמציתיות, תכליתיות ורלוונטיות לנושא

והכי חשוב

להישאר נאמן לעובדות!

הבעלות והאחריות על המידע והתכנים המופיעים במצגת שייכים לכותב בלבד ואין חברת ברא צמחים אחראית
למהימנותם או לדיוקם של תכנים אילו, והם אינם מהווים ייעוץ מקצועי או התוויה רפואית

תהיה לי פרה

תודה רבה על ההקשבה

